

Postać Świętego Mikołaja z Miry, znanego również jako Mikołaj z Bari, ma głębokie korzenie w tradycji chrześcijańskiej. Na przestrzeni wieków jego wizerunek ewoluował w postać, którą dzisiaj znamy jako Santa Claus – centralną postać obchodów Bożego Narodzenia w wielu kulturach. W tym artykule prześledzimy drogę Świętego Mikołaja, od pełnego miłosierdzia biskupa z IV wieku do globalnego symbolu świąt, analizując jego znaczenie teologiczne, historyczne i duchowe z perspektywy katolickiej.

Święty Mikołaj z Miry: Biskup miłosierdzia

Życie i działalność Świętego Mikołaja

Święty Mikołaj urodził się w III wieku w Patarze, w Licji (obecna Turcja), w zamożnej i pobożnej rodzinie. Jako młody człowiek odziedziczył pokaźny majątek po swoich rodzicach, który postanowił przeznaczyć na pomoc ubogim. Został biskupem Miry (dzisiejsze Demre) i zasłynął z wielkiej wiary, odwagi w obronie sprawiedliwości i niezrównanej troski o najbardziej potrzebujących.

Jedną z najbardziej znanych opowieści o Świętym Mikołaju dotyczy trzech córek ubogiego człowieka. Ojciec, nie mogąc zapewnić im posagu, planował sprzedać je w niewolę. Mikołaj, dowiedziawszy się o tej sytuacji, wrzucał przez okno ich domu worki ze złotem, ratując dziewczęta przed tragicznym losem. Ta historia stała się symbolem jego bezinteresownej hojności i troski o bliźnich.

Teologiczne znaczenie Świętego Mikołaja

Święty Mikołaj jest dla katolików wzorem życia zgodnego z Ewangelią. Jego działalność przypomina o chrześcijańskim powołaniu do miłosierdzia, zgodnie z nauczaniem Jezusa w Ewangelii Mateusza 25,35-36:

„Byłem głodny, a daliście Mi jeść; byłem spragniony, a daliście Mi pić; byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie; byłem nagi, a przyodzialiście Mnie; byłem chory, a odwiedziliście Mnie; byłem w więzieniu, a przyszliście do Mnie.”

Postać Mikołaja uosabia miłość Boga do ludzi, wyrażaną poprzez konkretne czyny wobec bliźnich. Jego życie inspirowało katolików do aktywnego działania, służby i dzielenia się swoimi dobrami z potrzebującymi.

Przemiana Świętego Mikołaja w Santa Claus

Droga kulturowa Świętego

Po swojej śmierci w 343 roku Święty Mikołaj został szybko otoczony kultem w całej Europie. Jego imię i historia rozpowszechniały się dzięki pielgrzymom i kupcom. Szczególną popularność zyskał w północnej Europie, gdzie z czasem jego postać zaczęła być kojarzona z obdarowywaniem dzieci w okresie świątecznym.

W XVI wieku, wraz z reformacją protestancką, kult świętych osłabł w wielu krajach Europy. Jednak Święty Mikołaj przetrwał w tradycji ludowej. W Holandii znany jako *Sinterklaas*, trafił do Ameryki Północnej dzięki holenderskim osadnikom. Tam, pod wpływem kultury anglosaskiej, jego wizerunek ewoluował w postać Santa Clausa – sympatycznego starca rozdającego prezenty w Wigilię.

Od świętego do postaci komercyjnej

XIX wiek przyniósł dalsze zmiany w postrzeganiu Świętego Mikołaja. Wiersz „*A Visit from St. Nicholas*” oraz ilustracje Thomasa Nasta ukształtowały współczesny wizerunek Santa Clausa jako krzepkiego starca w czerwonym stroju, z długą białą brodą. W XX wieku firmy takie jak Coca-Cola dodatkowo spopularyzowały tę postać jako ikonę świątecznego marketingu.

Chociaż Santa Claus wciąż symbolizuje hojność i radość dawania, w dużej mierze zatracił swoje religijne korzenie, stając się symbolem konsumpcjonizmu.

Odkrywanie na nowo ducha Świętego Mikołaja

Wyzwanie sekularyzacji

Przekształcenie Świętego Mikołaja w Santa Clausa rodzi pytanie: co tracimy, gdy sekularyzujemy postaci świętych? Z perspektywy katolickiej istnieje ryzyko, że przesłanie o miłości Boga, hojności i trosce o bliźnich zostanie przyćmione przez materializm i powierzchowność współczesnych obchodów świąt.

Jednak postać Santa Clausa może być także okazją do przypomnienia i nauczania o prawdziwym Świętym Mikołaju. Jego życie i czyny mogą być źródłem inspiracji dla katolików, by głębiej przeżywać okres Bożego Narodzenia.

Praktyczne wskazówki dla katolików

1. **Przekazywanie historii Świętego Mikołaja:** Rodzice mogą opowiadać dzieciom o prawdziwej postaci Świętego Mikołaja, podkreślając jego miłość do Boga i ludzi. Może to być doskonała okazja do przekazania wartości chrześcijańskich.
2. **Praktykowanie miłosierdzia w czasie świąt:** Na wzór Świętego Mikołaja warto angażować się w pomoc potrzebującym, odwiedzać chorych, wspierać działania charytatywne i okazywać hojność wobec tych, którzy są w trudnej sytuacji.
3. **Duchowe przeżywanie Bożego Narodzenia:** Warto skoncentrować się na duchowym wymiarze świąt, uczestnicząc w Pasterce, czytając Pismo Święte z rodziną czy modląc się wspólnie o pokój i jedność w rodzinie.

Równowaga między tradycją a wiarą

Postać Santa Clausa, choć zsekularyzowana, wciąż może być reinterpretowana w duchu chrześcijańskim. Przypominając sobie o Świętym Mikołaju, możemy na nowo odkryć prawdziwe znaczenie Bożego Narodzenia – miłość Boga objawioną w narodzeniu Jezusa Chrystusa i wezwanie do miłości bliźniego.

Podsumowanie: Święty na dziś

Święty Mikołaj to postać, której przykład pozostaje niezwykle aktualny w dzisiejszym świecie. W czasach, gdy konsumpcjonizm często przyćmiewa istotę świąt, jego życie przypomina o wartości bezinteresownej miłości, hojności i służby innym.

Niech tegoroczny Adwent i Boże Narodzenie będą dla nas okazją do naśladowania Świętego Mikołaja, skierowania naszych serc ku Chrystusowi i wyciągnięcia rąk do potrzebujących. W jego przykładzie odnajdujemy inspirację do świętowania prawdziwie chrześcijańskich świąt.